

HADİSELER KARŞISINDA

Son Telgraf

FAZLA PARA İNSANA ÜZÜNTÜ DEĞİL MİDİR?

Bakırköyünün Yenimahallesinde oturan iki bayan, tayyare piyangosu yüzünden mahkemelik olmuşlar. Ayşe ile Naciye müştereken bir piyango bileti almışlar; tali bu ya. 50 bin lira isabet etmiş. Ayşe, hemen gidip parayı almış, fakat Naciye'ye zurnuk vermemiş. Şimdi, Naciye, Ayşe aleyhine bir dava açmıştır.

Görürsünüz ya! Çok fazla para insanın başına üzüntüdür, derler. Doğrudur. Şu 50 bin lira olmasaydı, Naciye'nin başına bu derter gelirdi miydi? Dertsin başına dert satın aldı. Allah verince de hayırlısı ile versin.

Laf aramıza, 50 bin lira da fena para değil mi?

İSTANBULDA NE KADAR

YENİMAHALLE VAR?

İstanbul belediye meclisinden bir ricam var: Şehirde birbirine benzeyen mahalle isimlerinden biri de "Yeni-mahalle" dir. İstanbul'da o kadar çok Yenimahalle var ki, bu isimlere inanmak lazım gelse, hiç eski mahalle bulamazsınız. Zannedersiniz ki, İstanbul belediye meclisi, on beş yıldır verdiği kararlarla, herhal haral imar etmiş, hiçbir tarafta eski mahalle bırakmamış.

Şimdi, benim bildiğim Yenimahalleleri sayıyorum: Bakırköyde bir, Sarıyerde iki, Beşiktaşta üç, Bostancıda dört. Muhakkak ki, koca İstanbul'da, daha hayli Yenimahalle vardır. Belediye meclisi şu isimleri değiştirse de, hayırlı bir iş görse... Sayın belediye azamının bu teklifini kabul etmekte bir zorluk çekeceklerini tahmin etmiyoruz. Çünkü: «Kabul, kabul» diye, senelerdir el kaldırmağa alışmışlar.

GELİNLİK ÇAĞI KAÇ YAŞ ARASINDA?

Kimin başında taze gelinlik kızı varsa, Allah hayırlı kismet versin! Geçen gün bir ahabab evinde, gelinlik kız tabirinin, kaç yaşına kadar şümülü ve hükmü olduğu münakaşa ediliyordu. Mecliste bulunan yaşlılar, eski an'ane mucibince, 15 - 16 yaş, taze gelinlik çağı olarak müdafaa ediyorlardı. Yeniler ise, kâhkaha ile güliyorlar, bu çağın, çocukluk devri olduğunu ileri sürüyorlardı.

O sırada, köşede oturan bekâr bir bayan, asabiyetle atıldı:

— Bir kız, dedi, yirmi beşine kadar çocuk sayılır. Bundan sonradır ki, gelinlik çağına girer.

Sonra nüktedan bir zat ilâve etti: — Şimdi, bayanlar, yaş bahsında 18 den yukarı bir türlü çıkmadıklarına göre, sizin tarifiniz mucibince, daima çocuk kalyorlar, bir türlü gelinlik çağına giremiyorlar. Tevekkeli değil, evlenemiyorlar.

FILAN MESELE HAKKINDA İCAB

EDEN TEDBİR ALINMIŞTIR

Bigadan bir gazeteye şöyle yazılı: — «Üçüncü gün buraya 500 şişe bira gelmiş, 24 saat içinde bitmiştir. O zamandanberi, Bigada bira yoktur.» Demek ki, tam bir aydır, oradaki vatandaşlar, evvelce beğenildikleri şişeleri içememişler ederek geçiyorlar. Gözünü sevdikimin, bizde, ekseri dailerinin, şu yoldaki beyanatına, izahı taha bayılırım:

— Filan mesele hakkında icab eden tedbirler itihaz edilmiştir.

Alındığı söylenen şu icab eden tedbirler, bir görsem, alından öpeceğim. «İcab eden tedbirler» nedir acaba?.. Yenir mi, yemeyiz mi, canlı mı, cansız mı?.. İn mi, cın mı?.. Henüz tamışmak, görüşmek nasip olmadı.

AHMED RAUF

POLİS VE MAHKEMELER

Vefasız Sevgili

Üç aydanberi ayrı yaşadığı sevgilisi Kâmil isminde bir adamı sokakta döven ve çantası ile başına vurarak kafasını yaran Müjgan namında bir genç kadını muhakemesine Sultan - ahmet sulh birinci cezada bakılmıştır.

Zayıf, asabi ve temiz giyinen 20 - 21 yaşlarında yeşil gözlü, kıvrıkcı sarı saçlı bir taze kadın olan Müjgan muhakemede cürmünü tevilen itiraf etmiş ve şunları söylemiştir:

« Bu adamdın çıktığını bir ben bilirim, bir de Allah... Yalışkan tebesümü ve tatlı sözlerle genç kızlığımı da karışma çıkıp esni alacağımı... Benim mevr hayat arkadaşım olacağımı... » diye kândiran Kâmil kalbimle beraber vücudumu de çaldıktan sonra tam 2,5 sene beni bu tatlı hayal ile oyaladı. Ve sonra sarhoşluğundan dolayı çalıştığı müesseseden kovulmasını bahane ederek:

« Görüyorsunuz. Artık parasız kaldım... Parasız evlenmenin ne saadeti olur ki... Hele biraz daha bekley!» diyerek böylece birkaç ay daha geçirdi ve beni bir metres gibi kullandı. Nihayet üç ay evvel isyan ettim: Bu gayrimişru hayatla fazla sürüklenemeyeceğimi, tanıdıklarımı, herkesin içinde bir «kapatma» olarak yaşayamayacağımı kendisine bildirdim ve parasız da olsa nikâhını yapmasını göz yaşlarıyla yalvardım. Buna cevaben de «nikâh kâğıtları evlenecilere meccanen verilecektir». Bari o zamani bekleyelim!» sözleriyle işi kat'i vâde bağladı! «Peki öyle ise o vakte kadar ayrı yaşayalım» dedim. Bunu bunden kat'i olarak kurtulmak ümidiyle sevine sevine kabul etti.

Nihayet geçen gün hükümetin nikâh kâğıtlarını yeniden bastırarak evlenecilere parasız vermeğe başladı - ğını gazetelerde sevinçle okudum. Bütün bir ümitle kalbim carpa carpa kımıldadı gazeteyi gösterdim. Bana aksisi cevaplar vermeğe başladı ve sonra şapkasını alıp oturduğu yerden so - kağa fırlayarak kaçmak istedi. Hiddet ve nefretle arkasından koştum. Gözle - rim dönmüş, kalbim kinle dolmuştu. Artık yalnız intikam hissinin esiri idim. Bu hissin tesiriyle ne yaptığımı, nasıl hücum ettiğimi bilmiyorum. Ona is - tedigim gibi vurdum. Dilerim Tan - rıdan Allah kendisini yere vursun! »

İsbât edip edemeyeceğini sormuş ve: — Her zaman için isbatla hazırım!.. Cevabını almış muhakemeyi başka bir güne talik etmiştir.

HALUK CEMAL

Trakyada yeni büyük Bir şosa

Nafia Vekâleti İstanbul ile Trak - ya arasında yeni ve büyük bir şose inşasını kararlaştırmıştır. Bu şose Edirnekapından başlanacak ve Trak - yada «Saray» kasabası civarına kadar deva medecektir.

Tesviye tûrabiye, sinai imalat ve şosenin inşası için 1,5 milyon lira sarfolunacaktır.

Yolun sür'atle yapılması muva - fık görüldüğünden bu iş ayın 26 ncı günü bir müteahhide ihale olu - narak hemen faaliyete geçilecek - tir.

Hamidiye Suyu

Şişli ve Ortaköyde ye - ni tesisat yapıyor

Şehir meclisi tarafından memba - sularının nakil ve doldurma işi hakkında hazırlanan talimatname Sıhhiye Vekâletine gönderilmiş - ti. Öğrendiğimiz göre Sıhhiye Ve - kâleti bu talimatnamenin bazı ak - samında noksanlıklar görerek bu kısımların tadili için talimatname - yi Belediyeye iade etmiştir.

Diğer taraftan talimatname u - mumi olarak kabul olduğuna için Hamidiye suyunun Şişli ve Orta - köyde yapılacak sıhhi tesisatının inşaatına derhal başlanacaktır.

Prost gelelimi

İstanbul imar planını hazır - lıyan şehircilik müteahhisi Prost Avrupa harbinin başlamasından bir ay kadar evvel memleketi olan Fransa'ya gitmişti. Müteahhis ey - lülün ilk haftasında şehrimizde beklenmekte idi. Fakat Avrupada başlıyan harp halinden sonra şe - hirçilik müteahhisinin geleme - ceği artık kat'i surette anlaşılmış - tir.

Belediye imar müdürlüğü Prost - ün hazırladığı projeleri esas tu - mak ve verdiği direktiflere isti - nad ederek İstanbulun birçok nok - talarına aid tatbik planlarını ha - zırlıyacak ve bunlar üzerinde faa - liyete geçilecektir. Bu suretle Prost - ün gelmesi imar işlerinde ak - saklık tevlit etmeyecektir.

Diğer taraftan kendisi ile mek - toplama suretile de icabeden hu - suslar hakkında M. Prost'tan iza - hat alınabilecektir.

Belediyede Kâyet bürosu

Avrupanın birçok belediyelerin - de eshabı mesalihin Belediyede karşılaştığı müşküllattan dolayı ş - ikâyetlerini yapabileceği ayrı birer büro vardır. Vali ve Belediye re - isi Lütfi Kırdar, halkın Belediy - den yapacağı şikâyetleri tesbit et - mek ve bunlar üzerinde birer birer tetkikat yapmak maksadile İstan - bul belediyesinde de böyle bir bü - ro ihdasını muvafık görmüştür. Büro yakında açılacaktır.

Bakırköy Harb ve İstihlal

Evvelki gün gazeteler, Dahiliye Ve - kâli Paik Östrak'ın memleket istih - salını arttırmak yolunda yapılacak teşvik hareketlerine dair olan bir ta - minini neşrettiler. Sayın Dahiliye Ve - kâli, her zaman olduğu gibi, bu sefer de, sade, sarıh bir ifade ile, büyük bir halkı zihniyeti ve geniş hüsnüniyet hudutları çerçevesine dayanan bir hitabla, vatandaşları fazla istihsale, ekmeğe, dikmeğe sevk etmektedir. Avru - pa harbi karşısında, mülkâta hazzırlıklı bulunmamız, bugünkü işimizden geri durmamamız, hattâ, faaliyetimizi ar - tırmamız lazımdır.

Türkiye bir ziraat memleketidir. Ge - niş ve münbit topraklarımızdan çık - cak mahsul ne kadar bol ve iyi kal - itede olursa, biz, kendimizi o derece kuvvetli hissediriz.

Türk müstahsil, kendisinden iste - nen vazifeyi aşıla yapacaktır.

BURHAN CEVAD

HALK FİLOZOFU

Bütün davâ, unutulmaktadır

Son gelen telgraflar, eski Arnavut - luk Kralı Zogo'nun Londrada yerleş - meğe karar verdiğini bildiriyor. Ah - med Zogo, geçen gün Paris'e gelmiş, Kraliçe Jeraldin ve maiyet erkânını alarak, Londraya dönmüştür.

Eski Habeş imparatoru Haile Selâse - ye de, Londrada yerleşmişti. Negüs'ün ismini bile unutuk.

Cekoslovakya Cumhuriyeti Beneş Amerika Birleşik hükûmetleri merke - zindedir. Vatandaşları, başkalarını bı - rakmak fetâhetine uğruyan devlet re - isleri, kendilerine, en emin biddikleri kuvvetli demokrat memleketlerin a - sude ve sakin havasına iltica ediyor - lar. İlk günlerde, bir takım beyanat, mesaj ve mektuplarla, istiklâlden bah - sediyorlar. Hattâ, Negüs gibi, Millet - ler Cemiyetine müraacaat ederek, me - det umular çıkıyor. Fakat, hayatın sert ve acı hakikatleri yürüyor. Dü - nya hâkim olan hakikattir. Medet u - man mesajlar, bir güzel koku, bir es - siz hayal gibidir, bir lâhza tutkun gönül - lere teselli ve ümit verildikten sonra, dağılıp gidiyor, unutuluyor.

Zaman ve mesafe herşeyi yutan bir devdir. Meselâ, bugün, zaman silin - dirinin en çok cînediği Avusturya macerasına ait, tek hatıra zihnimizi meşgul etmilyordur. Çünkü, hâdise ta - mamen tarih olmuş, hakikat onun ye - rini almıştır. Eski Avusturya yeferi Şuşig'in ve Strazman'ın nerede ve ne halde oldukları dahi, doksannıncı de - recede bir dünya efkârı umumiyesi meselesi halindedir.

Bütün dava, unutulmamaktadır. Unu - tulan herşey, hakikat olmaktan çık - mıs, yerini, yeni hakikatlere terket - miş demektir.

REŞAD FEYZİ

KÜÇÜK HABERLER

★ Şehir tiyatrosu artistlerinden Ba - yan Şevkiyenin bin lirası calınıştır.

★ Dün birçok spor müsabakaları yapıldı. Beşiktaş Galatasaray 2-0 mağlûp etti. Fenerbahçe de Kurtuluş 11-3 yendi. Atletizm müsabakalarında üç yeni rekor kırıldı. Güreşlerde de Tekirdağlı Hüseyin Alman'a galip gel - di.

★ Dahiliye Vekâleti, hususi idare - lerin bir teşrinlevelden itibaren tat - biki edilecek kadroları hakkında vilâ - yetlere bir tamim yaptırmış.

★ Ziraat Bankası, müstahsilin elin - de bulunan pamuğu satın almağa ka - rar vermiştir.

★ İktisat Vekili Hüsnü Çakır, Ziraat Vekili Muhlis Erkenen, Sıhhiye Vekili Hulusi Alataş Ankara'ya gitmişlerdir.

★ Yunanistanın Ankara orta elçisi Rafael Ankara büyük elçiliğine tayin edilmiştir.

★ Liman vapurları sonbahar tari - fesi çarşamba gününden itibaren tat - biki edilecektir.

★ Sabahları mektepler saat 8 de ted - risata başlayacağı için nakil vasıtaları idarelerinin ona göre sefer tariflerin - de değişiklik yapmaları beklenmek - tedir.

YENİ HARBİN ÇIKARDIĞI MESELELER

Kavga devam ederken ...

Almanya muhtaç olduğu demirle kömürü nerelerden tedarik edeceğini düşünüyor

Günden güne harb ciddi safhalara girmektedir.

Almanya'ya karşı iktisadî harp de başlamış demektir. İngilizlerin bildir - diğine göre Baltık denizi müstesna ol - mak üzere diğer taraflarda Almanya - nın haric ile deniz aşırı memleketlerle olan ticari ve iktisadî vasıtası artık kesilmiş bulunuyor.

Bu harp de bundan evvelki gibi so - nuna kadar dayanmak mücadelesi ol - duğuna göre Almanyanın mevaddı i - ptidaiyeye ne halde bulunduğuna günün yeniden tazelenen meselesidir.

Almanya'da mevaddı iptidaiyeden en mühim ikisi vardır: Demir ve kö - mür. Olmayanların da yerine başka maddeler konarak iş görülmüyor. Um - mî harpde de eksikliği görülen birçok maddelerin yerine başka bir takım şeyler konarak bizim tabirimize «ida - rei maslahat» ediliyordu. Fakat bu hiç bir zaman maksadı temine kâfi olma - mıştı. Unutulmaması lâzım gelen asıl nokta şudur: Bu eksik maddelerin ye - rine kullanılmak üzere vücutte geti - rilen ne varsa bunları istihlal için de mevaddı iptidaiyeye ihtiyac vardır.

Erbabının yaptığı en yeni hesaplara göre Almanya senede 23,000,000 ton kömür ihtal etmekte, bunu haric pi - yasalarından tedarik etmektedir.

Almanyanın senelik demir sarfiyatı 32,000,000 tondur. Bu rakamlar da Al - manyanın harp sanayinin devam ettir - mek için hariceten her sene demir al - mağa ne kadar muhtaç olduğunu ve bunun için de harice bir çok paralar vermeğe katlandığını göstermektedir. Şimdi Almanların ümidi Lehistan ele geçirmek ve oradaki demir madenle -

10 milyon bakaya

Belediye yeniden tahsildar olacak

İstanbul Belediyesi muhasebe kadrosunda memura siddette ih - tiyacı vardır. Yapılan hesaplara göre Belediyenin mürürü zamana uğramamış 10 milyon liraya yak - ın alacağı vardır. Bunların tah - sili için çalışacak kadar tahsildar yoktur. Bu 10 milyon lirayı tahsil edinceye kadar Belediye yeni me - murlar almayı kararlaştırmıştır.

Bunlar 50 memur ve 10 daktilo olacaktır. Memurlar 20 ve daktilo - lar da 10 lira aslı maaşla tayin ol - unacaktır. Alınacak memur - lar asgari lise tahsilini görmüş ol - uacaktır. Memurlar da bir imtihana tâbi tu - lacaktır. İmtihan yakında yapılacaktır.

Tapu ve kadastro mektebinde dersler

Tapu ve kadastro mektebinde okutulacak dersler ve mezkûr mektep talimatnamesi görülen lüz - um üzerine değiştirilmiştir. Ve - killer Heyetine kabul ve tasdik olunan yeni esaslara göre mektep A ve B şubelerinden mürekkep ol - uacak ve A şubesinde 10, B şube - sinde de 7 ders okutulacaktır. Ta - lebelere tapu ve kadastroya aid malûmatın madda adlı bilgiler de öğretilecektir.

Güzel san'atlar akademis'inde yatıp kalkan talebe

Güzel San'atlar akademisinde yatmakta olan taşralı talebe; mek - tep idaresi tarafından işgal ettik - leri yer 24 saat içinde tahliye et - meğe davet olunmuşlardır.

Halbuki bunların ekseriyetini fakir ve kimsesiz çocuklar teşkil ettiğinden bu vaziyetin kendile - rinin sokakta kalmalarını mucip olacağı mektep idaresine bildirile - rek kararın düzeltilmesi rica olun - muştur.

Bakırköyde yeni arteziyenler

Bakırköyüne su vermek üzere Çirçipda uzun müddettenberi aç - ılan arteziyen kuyuları çok iyi netice vermiştir. 90 metre derin - likte Bakırköyüne verilebilecek çok müsaid suya tsadûf edilmiş - tir. Şimdi arteziyenlerin genişle - tilmesi kararlaştırıldığundan Avru - paya sipariş olunan yeni maki - nalar, makine gelir gelmez tesi - satın inşasına da derhal başlan - acaktır.

Hakim muavinliği imtihanı

Yeni avukatlık kanunu muc - i - bince tekml hukuk mezunları bir memuriyete tayin olunmadan ev - vel bir avukat yanında veya mah - kemede staj görmeğe ve bilâhare de imtihana girmeğe mecbur bu - lunmaktadırlar.

Adliye Vekâleti, yeni kanunun meriyet tarihine girdikten sonra birincisini teşkil eden ilk karar bu hükim muavinliği imtihanı önümüzdeki ayın 23 üncü günü tahriri ve 25 inci günü de şifahî olarak yapılacaktır.

DİS POLITİKA

Almanyanın ablukası ve Sovyetler

Yazan: Ahmed Şükrü ESMER

Almanya ile Polonya arasındaki harbin pek uzun sürmeyeceği anlaşı - lmaktadır. Esasen Polonyanın Alman - ya karşısında uzun zaman mukave - meti beklenmiyordu. Fakat bir defa Polonya ortadan kalktıktan sonra va - ziyet ne olacak? Almanya şarka ve cenuba doğru yürüyecek mi? Bu, he - nüüz kimsenin bilmediği Sovyet - Al - man paktnın şartlarına bakıldır. Fa - kat Sovyetlerin Almanya'yı, şarkı is - tilası altına geçirmek noktasında ser - best bırakacaklarına ihtimal verilmi - yor.

İkinci bir ihtimal, Almanyanın Ma - caristan ve Bulgaristan gibi devletleri Romanya'ya karşı tahrik etmesidir. Filhakika son birkaç gün içinde Ma - caristanda böyle bir hareket sezilmi - ştir. Bunun, Alman teşvikile mi yapı - ldığı, yoksa Macaristandan, varyetü mü - sıstı görüldüğünden Romanya ile arası - mda eski davayı halletmek için teşeb - büse mi girişildiği, henüz malûm de - ğildir. Bununla beraber, Almanyanın bu sırada şarkı yıkıp yatacak bir harbi teşvik etmekte menfaati olmasa ge - rektir. Almanya, İngilizlerin alıka - ması karşı mukavemet edebilecek için bu memleketlerin mahsullerine muh - taktır. Ve gerek Romanya, gerek Ru - slovaya ve Bulgaristan ile ticaret mü - nasebelerini tanzim etmek için gay - ret sarfetmekte olduğuna bakılacak olursa, herhalde bugün için bu min - takalarda başka bir hedefi olmamak gerekirdi.

Fakat Almanyanın İngiliz ablukası ile mücadele ederken daha ziyade gü - venediği memleket Sovyet Rusya'dır.

Bir defa ortada siyasi zorluk var - dır: Sovyet Rusya, harpie bîtaraf ka - lımya muvafakat etmekle beraber, Al - manyanın kolay ve kâhır zafer ka - zamasını istiyemez. Binaenaleyh har - bi uzatacak ve her iki tarafı da yıpra - tacak dercede Almanya'ya yardıma bulunması beklenir.

Fakat bundan başka, Sovyetlerin el - lerinde Almanyanın bütün ihtiyaçla - rını tatmin edebilecek miktarda esya bulunduğuna da şüphelidir. Gergi Sov - yet sanayi ve ziraat mahsulü son se - neler içinde artmıştır. Fakat Sovyet - ler, bu artış, ihraç edecekleri yerde kendi halkının hayat seviyelerini yük - seltmek için kullandıklarıdır. Sov - yetler, ancak hariceten makine ve ih - tiyaçları olan mamul esyayı satın al - mak için ihraat yapmaktadırlar. Fazla ihraat yapmak onlar için enteresan değildir. Son üç sene içinde Alman - yanın en ziyade ihtiyacı olan petrolün istihsalı artmış halde ihraçı hayli a - zalmıştır.

Üçüncü bir müşkülat tediyeye mese - lesidir. Sovyetler satacakları esya i - çin para ve yahut da esya isterler. Al - manyaya kredi vermeyecekleri aşka - rıdır. Halbuki Almanya'da para olma - dığı gibi, bir taraftan abukalardan mü - teessir olacak, diğer taraftan da silah imal edecek olan Alman endüstrisi, ih - tal edecek esyanın tediyesi için ça - lışacaktır.

Ehemiyyetli bir zorluk da nakilyat meselesidir. Sovyet memleketleri çok geniştir. İstihsal muntakaları hem sa - hillerden, hem de Almanya'dan ve ya - hut da Almanyanın eline harap bir halde geçecek olan Polonyadan unak - tadır. Binaenaleyh abluka altında bu - lunan bir Almanyanın muhtaç olduğu esyayı kolay kolay nakledecek vaz - i - yette değildir. Bu şartlar altında Sovyetlerden yardım noktasında Al - manların büyük hayal bestememeleri lâzımdır.

2893 millettaşımız vatandaşlığa alındı

Yabancı memleketlerden mu - telif tarihlerde hicret ve iltica su - retile memleketimize gelmiş olan 2893 millettaşımızın vatandaşlık - mız kabul olmasının îera Ve - killeri Heyeti tarafından kararlaş - trıldığı vilâyete bildirilmiştir.

Birimizin Derdi Hepimizin Derdi

Kornişçilerin şikâyeti

Sirkeçide Salkımsöğüt körsi imalatihanesi sahibi Hâlli Barutçu bize yazdığı mektubda diyor ki: «Gazetende okudum. İhtikar yapıldığı zaman halkın da müte - yakkız olmasını ve muhtekirleri belediyeye haber vermesini yazı - yorsunuz. İstanbulda birçok yerli körsi imalatihaneleri, mobilya - cılar, otomobilleri vardır ki, bun - lar muhtaç oldukları körsi, boy - a, vernik, tiner ve sair gibi mal - meyi İstanbulda anek bir iki bü - yük müesseseden tedarik etmek mecburiyetindedirler. Meselâ ti - ner daha düne kadar 110 kur - şu, şimdi 200 kurşu... Bu mües - selerin ellerinde bir senelik stok olduğuna kanîm. Hattâ bazan pa - halı olduğu halde bize yoktur ce - vabı veriliyor. Tabii bizim de e - limiz günümüzde kalyor. Bu şikâyetim benim gibi kimbilir ka - d esnafın derdine tercümandır.»

ALİ KEMAL SUNMAN

HADİSELER KARŞISINDA

Gazeteler

İKİDAM:

Ebüzziyade Velid: «Kâğıt fabri - kasının kendini göstermek sırası gel - di» isimli başmakalesinde son harp dolayısıyla, memlekette neşriyat mües - seselerinin ve günlük gazetelerin uğ - radığı kâğıt yokuşu müşkülatını ele almak ve iltimate kurulan kâğıt fab - rikalarının gazete çıkartması icab ettiğini söylemektedir.

CUMHURİYET:

Yunus Nadi: «Sürprizlerin şaşırtma hududu» isimli yazısında son vukua gelen hadiseleri müalele etmekte ve sür'atle inkişaf eden dünya siyasi vu - kuatını ancak sürpriz kelimesile ifade etmek mümkün olduğunu söylemek - tedir.

Muharrir yazısının sonunda diyor ki: Biz dünyanın sürprizlerle dolu yeni keşmekeşi önünde milletlerin varlık - larına, hürriyet ve istiklâllarına hür - met eden ve bu şartlar dahilinde idae - me oluncak bir insanlık sulhuna ta - raftar olan milletlerle beraberiz, ve bu cephede bize düşebilecek vazife - leri tedâkürükarızın en ileri he - defleriyle ele edeceğiz.»

TAN:

Başmakalesi yoktur.

No. 41

Templar yavaşca sordu:

— Hakikaten siz buraya nasıl geldiniz?

— Ben mi? Gayet basit! Oto - mobilin arkasındaki bölmeye gir - miştım. Hunk otomobilin yanında bulunduğuy için birdenbire dışarıya çıkmamışım, işte onun içindir ki biraz geç kaldım.

Fay mütemadilen klâkson ça - lıyordu ve otomobili yaldrım gibi ile - ri sürüyordu. Templar, bir kenara dayanmış, genç kadının kendisine vermiş olduğu sigarayı içiyordu.

Omuzu tepe halde ağrıyordu, fak - at ne de olsa yine bu badireden sağ ve salim kurtulmuştu.

Bir fikir daima kafasında dola - şıyordu. Evet, bu kadın kendisini iki defa ölümün kurtarmıştı. Ne - den? Hiç şüphe yoktu. Templar, daha nekadar çok kadınları gör - müş, geçirmişti. Fakat Fay kollarını boynuna dolayıp, dudak - larını dudaklarına dayadığı za - nan, kendisini büsbütün başka bir l'emde hissetmişti. Ne yalan söy - lemeli? Bu kadından biraz da kork - muştı.

Artık daha fazla düşünmeyecek kadar yorulmuştu. Fay hakkın - daki düşüncelerini bıraktı, bu - nunla daha sonra meşgul olabili - di. Passil'in ışıkları uzaktan görü - nünc, içinde daha geniş bir fe - rahlık hissetti.

Genç kadın otomobili, küçük bir köşkün önünde

GANGSTERLER CELLÂDİ

Yazar: MUAMMER ALATUR

ZABITA ROMANI

İşya indi. Templar bir an tere - düd etti.

— Eğer doktor, çeteye mensupsa beni burada bekler misini?

— Hayır, hayır, doktor bızden değildir.

Templar kabıya geldiği zaman, genç kadın zilli çalıyordu. Beş al - tı dakika sonra doktor pantolonu - nu hemen ayığına çekmiş bir halde kapıyı açtı. Gözlerinden uy - ku akıyordu.Kısa boylu, geniş o - muzlu bir adamdı. Burnunda ka - lın camlı gözlükler vardı.

Ziyaretçileri içeriye aldı. Tem - pların varasına şöyle bir baktı. Derhal havagazi ocağını yaktı. Templar'a bir kadeh konyak ver - di. Sonra ellerini uzun uzadıya yıkadı.

— Fay, işler nasıl? diye sordu.

— Fena değil. Sizin işleriniz na - sil?

Doktor homurdandı ve başını salladı:

— Çok iş var, dedi. Newyork ser - gisine gittiğim gündenberi bir gün söyle kendime izin veremedim.

Kurşun, Tempların sağ sırtın - dan girmiş, iki kaburga kemiği a - rasında kalmıştı. Templar, kurşun - unu çıkarırken delmediğini anla - mıştı. Yoksa daha uzun müddet nefes alamazdı. Doktor, yaranın tehlikesiz olduğunu söyleyince ge - niş bir nefes aldı. Doktor hazik bir

adama benziyordu. Fay bir kenar - da sigarasını yaktı, pans

İtalyanın baş gazetecisi

VİRGİNİO GAYDA

Kimse ile konuşmadığı ve monden hayattan hoşlanmadığı için ona "rejimin keşişi," diyorlar

Yazı makinesinin yanında bir paket sigara, bir fincan kahve bulunmazsa kat'iyyen bir satır yazamaz.

Virginio Gayda; hakiki bir faşist tipine hiç benzemez. Ufak terek, cılız, Keşiş, suratlı bir adamdır. Mavi gözleri, bağa gözlüğünün camları altında parlar. Dudakları üzerindeki bıyıkları itina ile ve pek ince kesilmişler. Yüksek sesle sözleri ancak işitilebilir. Konuşurken maniye de yapmaz.

Makalelerini ekseriyetle dikte eder veya kendisi yazı makinesi ile ve sür'atle yazar. Bazan, gazetesinin makineye verilmesinden yarım saat evvel mürettephaneye gönderir. Bunları, tamamlı okuyanlar pek azdır. Zira, ne demek istediği serlevhasından derhal anlaşılır. Gayda'nın yazılarını, bütün dünya gazeteleri ehemmiyetle takip ve kısmen nakledebilir. Görüşleri, formülleri, diğer İtalyan gazetelerine benzemez.

RÖPORTER VE DİPLOMAT

Virginio Gayda, 12 ağustos 1885 de Roma'da doğmuştur. Torino'da ekonomi politik tahsil etti. 1908 de 'Stampa' gazetesine muharrir oldu.

1914 de, umumî harp ilân olunduğu zaman bu gazetenin Rusya muhabiri idi. İtalya harbe işlerince Sempetersburg sefaretine katıldığı tavin olundu. Bilhassa İtalya ile Avusturya arasında esirlerin mübadelesi işle meşgul oldu. Sonra, siyasi vazifelerle İngiltere'ye, İsviçre'ye gönderildi. Nihayet, Roma'da Mesajero gazetesine muharrirliğine geçti. Ve 1922 de bu gazete idarehanesinin baltanından, faşist milislerin Roma'ya girişlerini alkışladı.

Musoliniyi müdafaa ettiği için 1926 da Ciyornale D3İtalyanın direktörlüğüne tayin olundu. Bu gazete, öğleden sonra çıkar ve İtalyanın en mühim gazetelerinden biridir.

Gyda bundan başka haftalık Vos Ditaliya ve yevmi İl Pikolo gazetelerinin idaresini de ele aldı.

HAFTADA 60,000 KELİME

İtalyanın baş gazetecisi çok çalışır. Bu gazetelere, her gün birer başmakale yazar. Haftalık mec-

mualara da, beynelmilî ahvale aid yazılar yetiştirir. Fransızca, İngilizce ve Almanca konuşur, okur ve yazar. Sonra haftada iki defa radyo ile konferans verir. Senede dört bes kitap çıkarır. Haftada en azı 60,000 kelime yazar.

Gayda, Musolini ile daima irtibat halindedir. Bununla beraber kendisi, senede ancak dört beş kere konuşur. Makalelerinin çoğunu Kont Ciyano'ya göstermek mecburiyetinde değildir. Çünkü Duçe'nin ve Kont Ciyano'nun «naşiri efkârlarına» itimatları pek büyüktür. Bazan gaf yaptığı olur. Ciyano bir tekipli nesreder, mesele kapanır, gider.

Bu mşhur gazeteci çok mütevazı, çok ketum bir adamdır. Musolini, Ciyano'nun en mühim sınırları, niyetlerine vâkıf olduğu halde kimseye brisey söylemez.

Gayda; çok konuşmaktan ve Monden hayattan hoşlanmaz. Bu sebeple Ciyano kendisine: «Rejimin keşişi» ünvanını vermiştir.

Resmî toplantılara iştirak etmez, ziyafetlerde bulunmaz. Zamanını gazete idarehanelerinde, Piayza Kavur'daki villasında geçirir. Bir köşkten ziyade kütüphaneye benzeyen bu yerde münzevi bir hayat yaşar. Şimdiye kadar meslekdaşlarının birine mü'lakat verdiği görülmemiştir. Bazan, çok samimî dostlarla bir parti Brîç oynar. İşte biricik zevki budur.

Romen - Polonya Hududu Kapanı

Bükreş 18 (Radyo) — Polonya - Romanya hududu kapatılmıştır. On binlerce mülteci hudutta beklemektedir. Binlerce otomobil de hududa gelmiştir.

Mevlüt cemiyeti

Gecenlerde vefat eden Süleymaniye camii başmüezzini alaturka musiki üstatlarından Yenibahçeli Hafız Kemal'in ruhu için önümüzdeki perşembe akşamı yatış ezanından sonra Süleymaniye camisinde mevlid okunacaktır. Bu mevlid cemiyetine İstanbul'daki bütün okuyucular iştirak edeceklerdir.

Son 24 Saatte Neler Oldu?

Sovyet hareketinin Dünyadaki akisleri

Son yirmi dört saatin hadiseleri çok dolgun geçmiştir. Hülâsası şudur:

Sovyet kıt'aları, Polonyada ilerlemeğe devam ediyorlar. Polonya Cumhuriyeti ve Hariciye Nazırları, hükümet arşivlerinin ve millî bankadaki altınların Romanyaya geçmiş bulunduğu tahakkuk etmiştir. Sovyet hareketi, bütün dünyada hayret ve endişe ile karşılanmıştır. İngiliz, Fransız kabineleri top'lanmış ve kuvveyi maneviyesi kırılmış dahi olsa ona karşı kazanılan muvaffakiyetin icra etmiş olduğu tesiri daha iyi anlarlar.

En fazla heyecan Romanya ve Yugoslavyada vardır. Rumenler, iktisadi seferberlik de yapmışlar bir takım tedbirler almışlardır. Sovyet Rusya, Romanyanın arazi bütünlüğüne riayet edeceğine dair, Bükreşe teminat vermiştir.

Polonya hükümeti erkânından başka, binlerce muhacir de Romanyaya iltica etmektedir. Birçok Polonya tayyareleri Romanyaya iltica etmiştir. Tayyareler tercid olunmuştur. Amerika ve İtalyada da, Sovyet hareketi büyük tesirler bırakmıştır.

Sovyetlerin Polonyaya verdiği nota neşredilmiştir. Aynı zamanda Sovyet Başvekili Molotov radyoda bir nutuk söyleyerek Rus kıt'alarının hareketinin sebebinin izah etmiştir. İddiaya göre, Sovyetler, harbin umumî çerçevesine girmeyeceklerdir.

Sovyetlerin hareketlerindeki esbabı mucibe, Sovyet hududu civarında emniyeti korumak ve burada yaşayan beyaz Rusyalıları ve Ukranyalıları müdafaa ve muhafaza etmektiler. Berlin mehafili, Sovyet hareketinden memnun görünmektedir. Polonyanın Londra elçisi neşrettiği bir tebliğde, Polonya hükümetinin ortadan kalkmadığını, Sovyetlerin tecavüzkar bir harekette bulunduğunu ifade etmiştir.

Polonyada muhtelif memleketleri temsil eden 37 ecnebi sefir ve sefaret erkânı da Lehistan topraklarını terk ederek Bükreşe gelmişlerdir.

RADYO HABERLERİ

Polonya harbe devam ediyor

Paris 18 (Radyo - saat 8,10) — Pat ajansı bildiriyor: Düşmanın yetmiş fırkasına, sayıları binleri çok aşan tayyarelerine, tanklarına, motorilerine rağmen Polonya orduları bütün cephelelerdeki mevkiilerini muhafaza ve şiddetle harbe devam ediyorlar. Düşmanın ba-barlığı ne askerlerin, ne de sivil ahalinin maneviyatını, cesaretini kırmamıştır.

Mongol hudutlarında

Paris 18 (Radyo - saat 8,20) — Japon kumandanı miralay Tanaki, Tokyodan aldığı emir üzerine Mongol hudutlarındaki kıtaata ateqi kesmeleri emrini vermiştir.

Sovyet generali Potokof, aynı gün saat 17 de, müzakerata başlanmak için emir aldığını, Japon kumandanına bildirmiştir. Her iki kumandan, pazartesi (yani bugün) saat 18 da Sovyet karargâhında buluşmayı ve müzakereye başlamakla kararlaştırmışlardır.

EN SON DAKİKA

Alman Kuvvetleri istikametlerini Değiştirdi, Romanyaya Yürüyor

Moskova 18 (A.A.) — Havas ajansından:

Seferberliğin burada tevliid etmiş olduğu heyecan; gıda maddelerine olan hücumu ve Almanyanın niyetleri hakkında ahalinin ekseriyetinin hissetmekte olduğu endişeye şahid olmuş olanlar; düşmanın yorulmuş ve kuvveyi maneviyesi kırılmış dahi olsa ona karşı kazanılan muvaffakiyetin icra etmiş olduğu tesiri daha iyi anlarlar.

Maamafih burada bu endişelerle beraber Sovyetlerin bir nebze kalkınmalarına mı medar olacağı; yoksa Sovyet hükümetini tamamiyle Almanların kolları arasında mı atacağı sualı sorulmaktadır.

Avustralya ve Yenizelandanın Faaliyeti

Camberra 18 (A.A.) — Röyter ajansının resmi muhabirine beyanatta bulunan muhalif fırka reisi John Cirtin iktisadi meselelerle millî müdafaa meselesi hakkında Avustralya ile Yeni Zelândanın bir konferans akdetmelerinin müstacel mahiyette bir zaruret olduğunu beyan etmiştir.

Cirtin; Büyük Britanya imparatorluğunun Büyük Okyanosun cenubunda

Nevyork 18 (A.A.) — Farmer adındaki Amerikan gemisi, Atlas

Bükreşe Bir Alman İktisat Heyeti Geldi

Bükreş 18 (A.A.) — Resmi telgraf ajansının bildirdiğine göre hükümetle Romanyadaki Alman ekaliyeti seferi arasında bu akaliyete yapılacak muamele hakkında bir itilâf akdolunmuştur.

Paris 18 (A.A.) — Sigfrid hattı bombardımanının neticeleri tayyareler tarafından alınan fotoğraflarla tesbit edilmiştir. Bu fotoğraf -

Londra 18 (A.A.) — Polonya radyosu, Sovyet kıtaatının Polonyaya girmesi üzerine Estonya ve Letonyada büyük bir endişe hisse-

Polonyalılar

Budapeşte 18 (A.A.) — Gazeteler İsveçten alınan malûmatı zikrederek Polonyalıların kahramanca hareketlerine işaret etmektedir.

Macaristanda endişe

Paris 18 (Radyo - saat 8,20) — Sovyet Rusyanın Polonyaya karşı aldığı vaziyet ve Polonya arazisinin Sovyet orduları tarafından işgali büyük bir heyecan uyandırmıştır. Harekât büyük bir dikkatle takip olunmaktadır. Siyasi mehafile göre 120 milyon İslâvın Polonyayı istilası, iki devleti tehdit etmektedir: Macaristan ve Romanya...

Sovyet Rusyanın Basarabyaya ve Macaristana tecavüzü en büyük bir endişe hususie getirmiştir.

★ Bergamanın kurtuluş bayramı dün hararetle tes'di edilmiştir.

Diğer taraftan Almanların te-diye etmiş oldukları bedelin oldukça yüksek olduğu zannolunmaktadır. Şüphesiz Almanların Galiçyanın zengin petrol mın-kalarını muhafaza ederek garbi Ukranyanın mütebaki kısmını ve beyaz Rusyayı Rusyaya bırakacakları zannolunmaktadır.

Fakat Almanların Estonya ve Letonya işinde Rusları tamamiyle serbest bırakmış olduklarını zan-nettirecek bir takım esbab mev-cuddur.

Bu muntakaların zirai bakımdan ihtimali biraz ehemmiyeti vardır. Sinaî noktaî nazardan ise ehem-miyetleri cüz'îdir.

daki menafîni müdafaa etmek için bir plân bulmak lazım olduğunu beyan etmiştir.

Mumaleyleh sözüne şu suretle devam etmiştir:

« Bu muntakalarda emniyetin zi-man altına alınmış olduğu el ile tutulacak derecede kat'i bir delil ile sabit olmadıkça Avustralyanın Avrupa'ya bir heyeti seferiye göndermesi haklın-

29 Kişi Kurtarıldı

okyanusunda torpillerle suya - tile batırılmış olan Kafiristan is-

mindeki İngiliz mürettebatından yirmi dokuz kişiyi kurtarmıştır.

Diğer cihetten Almanya Hariciye nezaretinin iktisadî baş sekreteri Almanya ile Romanya arasında ticaret meselelerini görüşmek üzere Bükreşe gelmiştir.

Bükreş ziyaretinin harble alakadar

larla bombardımandan evvel çekilen fotoğraflar arasındaki farkı bariz bir şekilde göstermektedir. Bu suretle istihkamların alelacele inşa

Sovyetler Estonya Hududunda

dilmeğe başlanılmış olduğunu bildirmektedir. Paristen bildirildiğine göre Sovyet kıtaatı, Estonya ve

900 Kilometrede Harp Ediyorlar

900 kilometre uzunluğundaki Polonya - Rusya hududunun her noktasında Polonyalı kıtaat harbi kabul etmişlerdir.

Varşova teslim olmadı

Paris 18 (Radyo - saat 8,10) — Varşova kumandanı bildiriyor: Alman topçuları, şehrin garp cihetini şiddetle bombardımanda devam ediyor. Düşman motörlü kıtaatının şark hücumu püskürtüldü. Birçok tayyareler şehir üzerinde uçarak bomba atıyorlar.

Daladye Parise döndü

Paris 18 (Radyo - saat 8) — Fransız Başvekili ve Harbiye Nazırı Bay Daladye garp cephesini ziyaret etmiş ve dün akşam saat 8 de Parise dönmüştür.

Fakat Rusya için ehemmiyetleri fevkalâdedir. Zira Finlandiya körfezinin hiç olmazsa cenup sahilinde serbest olmasına yardım edecektir.

Bu sebeplerden dolayı Almanyanın İngiliz ve Fransız garantisini kabullenme imtina etmiş ve Almanyanın kendilerine gücendirmek için Sovyet Rusya ile müzakereye girişmekte tereddüde kapılmış olan bu devletleri Sovyet Rusyaya teslim etmekte tereddüt etmemiş olduğu söylenmektedir.

Bu hal, aynı zamanda Alman ileri hareketinin istikametini değiştirme - sini de izah etmektedir.

Filhakika Almanlar şimdi Baltık sahillerini muvakkaten bırakarak Romanyaya doğru yürümektedirler.

Dünya boyüdedir iste, kimi insan

da ne söylenilecek olursa kat'iyyen doğru olmayacaktır.

Bunu denizlerin ortasında vukua gelmiş olan son hadiseler isbat etmiştir.

Bu hadiseler memleketimizin taarruzdan masuniyetini temin etmek için kuvvetlerimizi ve vesailimizi kendi memleketimizde bulundurmamızın zarurî olduğunu meydana çıkarmıştır.

mindeki İngiliz mürettebatından yirmi dokuz kişiyi kurtarmıştır.

olmadığını tebarüz ettiren baş sekreter, Almanya ile Romanya arasındaki itilâflar, 1 i'kteşinde hükiümsü kalacağı için bunların yenilenmesine çalışıldığını beyan etmiştir.

edilmiş olan kısımlarının muka - vemeti az malmeme ile yapılmış ol - duğu teeyyüd etmektedir.

Kadının yamalı kıyafetine, yırtık pabuçlarına baktı, vücudundan çıkan koku ile tiksindi:

« Darılmayın amma, sizi yanımda alakoyamam! Haydi artık gidiniz. »

« Benim acelem yok. »

« Benim var. »

« Bayan Narin kızdı. Kadını kolundan tuttu kaldırdı, kapının yolunu gösterdi. »

Odaya girince, dilenciden canlı bir hatıra kalıp kalmadığını görmek için koltuğu gözden geçirdi. Yerine oturdu, iğnesini aldı.

Beş dakika geçmemişti ki, sokaktan yine sesler duyuldu. Bayan Narin iğnesini bıraktı, pencereden sarıktı.

Dilenci kadın polis memurlarıyla yine çekişiyor ve bağıryordu:

« Ne istiyorsunuz benden yahul. Ben kökte oturan Bayan Narin'in kırk yıllık arkadaşım. Biraz evvel ye - meği beraber yedik. Buraya hava almağa çıktım. »

« Bayan Narin usulca pencereyi kapadı. »

HİKAYE İKİ ARKADAŞ

Nakleden: Selâmi İzzet

Bayan Narin elinden iğnesini bıraktı, pencereden sarıktı. Yanbaşın - daki karakoldan iki polis çıkmış, kapının önünde duran üstübaşı pejmürde, sefil bir kadını götürmek istiyorlardı. Kadın yerinden bile kımıldamıyordu.

Bayan Narin selendisi: — Merhaba Bay İhsan. Nasılsınız?

Çocuk çocuk iyidir inşallah?

Polis memuru cevap verdi: — Tesekkür ederim Bayan Narin, ellerinizden öpüyorlar.

— Ne istiyorsunuz bu zavallı kadından?

— Yollarda dileniyor Bayan Narin, yollarda dilediği yetmişyirmiş gibi, tam karakolun kapısı önünde oturup gelip gidene el açıyor.

— Yoksullar için el açmak yasak mı?

— Dilencilik yasaktır Bayan Narin. Mademki yoksuldu, biz de onu Darülaceze göndermek istiyoruz.

— Zorlamayınz biçareyi, bırakınız benim evime gelsin, ben onu davet ediyorum.

Bayan Narin aşağı indi, kapıyı açtı, dilenci kadını içeri aldı, tahtasına bir koltuğu oturttu.

Dilenci kadın da Bayan Narin yastı idi. Ellisini geçkindi. Bayan Narin kendisine yemek vermesini ve hattı üstelik bir de eski manto hediye etmesini pek tabii görmüştü. Yedi ikti, kadınıni iyice döydü, bir kahve ile bir de sigara tellendirdikten sonra çenesi açıldı:

« Dünya böyledir iste, kimi insan cömert olur, kimi insansa günahını bile vermez. Sen iyi yürekli bir kadınsın. »

Bayan Narin cidden iyi yürekli bir kadındı. Karınca incitmekten korkar, muhtaçlara elinden geldiği kadar yardım ederdi. Hem de yalnız insanlara değil, sokakta aç kaan kedileri doyurur, yaralı kuşları alıp tedavi ederdi.

Yufka yürekli bir kadındı Narin. Dilenci kadın devam etti:

« Beni yanımda alakoyabilirsin pekâlâ. Paran var. Ben de boş yeré beslenmem, görürsün ya hoşonbet kadınımsın. »

Bayan Narin afalladı. İyilik yapmasını severdi, yapardı da, anına kimseyi başında çekemezdi.

Kadının yamalı kıyafetine, yırtık pabuçlarına baktı, vücudundan çıkan koku ile tiksindi:

« Darılmayın amma, sizi yanımda alakoyamam! Haydi artık gidiniz. »

« Benim acelem yok. »

« Benim var. »

« Bayan Narin kızdı. Kadını kolundan tuttu kaldırdı, kapının yolunu gösterdi. »

Odaya girince, dilenciden canlı bir hatıra kalıp kalmadığını görmek için koltuğu gözden geçirdi. Yerine oturdu, iğnesini aldı.

Beş dakika geçmemişti ki, sokaktan yine sesler duyuldu. Bayan Narin iğnesini bıraktı, pencereden sarıktı.

Dilenci kadın polis memurlarıyla yine çekişiyor ve bağıryordu:

« Ne istiyorsunuz benden yahul. Ben kökte oturan Bayan Narin'in kırk yıllık arkadaşım. Biraz evvel ye - meği beraber yedik. Buraya hava almağa çıktım. »

« Bayan Narin usulca pencereyi kapadı. »

Asker Gözile Cebneler

(Birinci sahifeden devam)

men, Polonyalılar teslim olmamışlardır. Bilâkış Varşova şu anda hâlâ düşmemiş ve müdafaaına kahramanca devam edelmıştır.

Şimalden ve cenuptan, büyük Polonya kuvvetlerini ihata için harekete geçmiş bulunan Alman motörlü firkalarının harekâtında iki gündür nisbi bir durgunluk vardır. Bunun sebebi havanın muhalefeti ve yolların çamurlu olmasıdır.

Sovyetler, şu ane kadar nereye kadar ilerlemişlerdir? Henüz kat'i bir haber gelmemiştir. Bir rivayete göre, Sovyetlerin 40 mil ilerledikleri anlaşıyor. Polonya kıt'aları Sovyetlere karşı da mukavemete başlamışlardır. Polonya kıt'alarının maneviyatı hâlâ yerindedir. İki tarafın neşrettiği resmi tebliğler ağır zayıftan, birçok esir a - lundığından, tank, tayyare ve top iğtinam edildiğinden bahsediyor.

Şimdi en mühim nokta, Sovyet ordusunun nereye kadar ilerliye - ceği meselesidir. Sovyet askerleri, Alman askerlerle karşılaştıracak vaziyet ne olacak? Önümüzdeki günlerde bunu öğreneceğiz?

Garp cephesindeki harekât da giddet kesbetmiştir. Almanlar, birkaç mukabil taarruzda bulunmuşlar, fakat, püskürtülmüşlerdir. Fransızlar, ilk ilerledikleri müz - zilde tutunmuşlardır. Alman tebliğlerine göre, Fransızlar ağır zayıftan vermişlerdir. Şiddetli topçu düellosu devam etmektedir. Almanlar, garp cephesinde mühim miktarda yeni takviye kıt'aları göndermişlerdir. Fransa ve İngilterenin sonuna kadar harp kararı vermi olduklarına göre bugün yarın, garp cephesinde büyük muharebeler beklenilebilir.

ERKÂNİHARP

getirmesi ümit edilebilirdi. Fakat, onun da teselli - sini buldum:

— Nedom Bey Nazmi merakını giderir...
Dedim ve.. Bütün bunları kafamın içinden atıp çıkardım!
Artık rahattım!
Tabiidim!
Neş'em geliyordu.
Gözlerimi yalnız Nusret dolduruyordun!
Onun aşkı, onun hursu, onun sevgisi...

Arabadan, Köprübaşında indim.
Hızlı hızlı, görünmekten, tanınmaktan korka korka iskeleye saptım.
Nusret orada bekliyormuş.
Koştu.
Geldi.
Elimi öptü:
— Bonjur, canım..
Motör hazırmış.

Otelin en güzel bir dairesini ayırmış.
Bayram sabahını zor eden çocukların çalaklı - ğı ve sevincine çapkın gözlerini manalı manalı göz - lerimin içine daktı:
— İşte senin yatağın..
Ve.. Boynunu bükerek gösterdi
— Bu da benimki..
— Aman Nusret daha odaya girer girmez..
Güldü:
— Yok şekerim onun için değil.. Hani, bir arzun, bir emrin varsa filân.. Diye?..
— Hele otur.. Hele otur..

BEŞ HASTA VAR

No: 94

Yazan: Etem İzzet BENİCE

Dedim:

— Hiç başıma gelenleri sormuyorsun?..

Telâşlandı:

— Ne oldu, hayır ola..

— Paşa ile kavga ettik..

— Ne?.. Deme!..

— Hayret mi ediyorsun?..

— Hayır, hayret etmiyorum amma, bu tuha - fıma gittii!

— Neden?..

— Paşa kavga edecek adam değildi de onun için!..

— Ben de öyle zanederdim amma, Nazanın düğünündenberi değişti! Bu. ikinci kavgamız..

— Hayret!..

— Evet.. Hem de ne kavga!..

— Niçin amma..

— Kışkırtıyor!..

— Allah.. Allah!..

— Pis, hırçın, adı bir kıskançlık başladı.

Dehşetli de tahakküm etmek istiyor.

Nusret karşında oturuyordu. Kalktı, yanıma geldi.

— Desene kediler aslan oldu!

Diye, lâtifeler yaptı, sonra..

— Adam sen de ateş olsa cürmü kadar yer

yakar...

Diyerek, ilâve etti:

— Aldırma cancağızım, sen bunlara..

Ben de aldırmyorum zaten.. Yoksa gel - mezdim!..

— Çıldırıldım, sonra ben..

— Hiç bir şey olmazdın..

— Vallahi çıldırıldım!

— Lâfi.

— Bak?..

— Çıldırılacak ne var ki?.. Birkaç dakika bek - lerdin, ben gelmeyince, giderdin..

— İmkânı mı var?..

— O, halde yine o motöre ve.. Bu odaya bir başka sevgilini getirdin!..

— Böyle mi zannediyorsun?..

— Bütün erkekler gibi sen de..

Biraz.. Biraz daha sokuldu, gözlerindeki mâ - na taşlı, arttı:

— Hâlâ, beni iyi tanımamışsın!

Diye, devam etti:

— Gözlerim çıksın, eğer senden başka bir ka - dına başımı çevirip te bakıyorsam..

Güldüm:

— Sus.. Yemin etme.. Sahiden gözlerin çıkar!

O da güldü, yüzlendi,

(Devamı var)

D. Denizyolları U. Müdürlüğü İlanları

18 Eylül'den 25 Eylül'e kadar

Muhtelif hatlara kalkacak vapurların isimleri, kalkış gün ve saatleri ve kalkacakları rihimtlar

Karadeniz hattına	— Salı 12 de (Tari), Perşembe 12 de (Karadeniz), ve Pazar 16 da (Ege). Galata rihimtidan.
Bartın hattına	— Salı 18 de (Çanakkale), Cumartesi 18 de (Anafarta), Sirkeci rihimtidan.
İzmit hattına	— Salı, Perşembe ve Pazar 9.30 da (Uğur). Tophane rihimtidan.
Mudanya hattına	— Pazartesi 13 de ve diğer günler 8.45 te (Marakaz). Cumartesi ayrıca 13.30 da ve Pazar 20 de (Sus). Tekmil postalar Galata rihimtidan.
Bandırma hattına	— Pazartesi, Salı, Çarşamba ve Cuma 8.15 de (Sus). Galata rihimtidan. Ayrıca Çarşamba 20 de ve Cumartesi 20 de (Konya). Tophane rihimtidan. (Salı postası İzmir Fuarı mü-nasebeti ile Havatın yapılmaktadır.)
Karabıge hattına	— Salı ve Cuma 19 da (Seyyar). Tophane rihimtidan.
İmroz hattına	— Pazar 9 da (Tayyar). Tophane rihimtidan.
Ayvalık hattına	— Çarşamba 15 de (Bartın), Cumartesi 15 de (Saadet). Sirkeci rihimtidan.
İzmir Söğüt hattına	— Pazar 11 de (Tirhan). Galata rihimtidan.
Mersin hattına	— İşari ahire kadar tatil olunmuştur.

Not: Vapur seferleri hakkında her türlü malumat aşağıda telefon numaraları yazılı Acente lerdin öğrenilir.

Galata baş Acenteliği	— Galata rihitimi, Limanlar Umum Müdürlüğü binası altında	42362
Galata şube Acenteliği	— Galata rihitimi, Mintaka Liman Reisliği binası altında.	40133
Sirkeci şube Acenteliği	— Sirkeci, Yolcu salonu.	22740 (7409)

Adalar Tarifesi

Adalar - Anadolu - Yalova hattında 20 Eylül 1939 Çarşamba gününden itibaren yeni tarifinin tatbikine başlanacaktır. Bu tarihten itibaren de Köprüden Haydarpaşaya saat 8.00 de kalkan posta 8.10 da kalkacaktır. (7410)

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Cinsi	Mikdar,	Muhammen bedeli	İlk teminat
Röntgen filmi	426 düzine film ve banyo ilacı	2270 lira 24 kr.	270 lira 27 kr.
Röntgen malzemesi	7 kalem	717 lira	53 lira 77 kr.

Gureba hastanesi Röntgen dairesine lüzumu olan yukarıda cins ve miktarları yazılı film ve film ilacı ile Röntgen malzemesi ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. İhalesi 21/9/39 tarihine müsadif perşembe günü saat on beşte İstanbul Vakıflar Başmüdürlüğü binasında toplanan komisyonda yapılacaktır. Şartnameleri hergün Levazım kaleminde görülebilir. (7007)

Yatılı, Yatsız - Kız, Erkek YÜCA ÜLKÜ LİSELERİ

Kayıd muamelesine başlanmıştır. Adres: Çarşıkapı Tiyatro caddesi, Telefon: 20019

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Levazım Amirliği Satınalma Komisyonundan:

- 1 — 846 adet erat yazlık elbisesinin 29/9/39 cuma günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 — Tahmini tutarı 4441 lira 50 kuruştur. İlk teminatı da 334 liradır.
- 3 — Nümune ve şartnamesi komisyondadır. Görülebilir.
- 4 — İsteklilerin gün ve saatinde kanunî vesikalarile ve ilk teminat makbuzlarıle beraber Galata Rihitimi caddesi Veli Alemdar Han ikinci kattaki komisyona müracaatları. (7167)

Bu gemileri bu suretle firar ettiren sey, artık bir iki güne kadar gemileri beklenen Türklerin etrafı saçağı dehşet oldu.

Bu kaçan gemilerle bin kişiye yakın Rum zenginleri de kaçmıştı. Kap-tanlara avuç dolusu paralar vererek aileleriyle gizlice gemilere yerleşmiş-lerdi.

İtalyan gemileri yolda Türk gemi-leri tarafından taarruza maruz kalma-dan Çanakkale boğazını geçip gitmiş-lerdi.

İmparator Kostantin şubat ayı bi-dayetine, binlerce ahali ile sur etrafındaki hendekleri tekrar ve daha de-rin olarak açtırdı.

Justinyanın İtalyan askerleri, sur kısmının en ehemmiyetli noktalarını müdafaaaya tayin edilmişlerdi. Sehrin belibabı kapılarında dördünün mu-hafazası, bu milletin rühasının kafl talepleri üzerine, Kontarini, Korter, Muçamko, Dolfen isimlerindeki Vene-diçli dört kumandanla verildi.

Bu kumandanlardan her birine ken-disine tevdi edilen kapının anahtarı teslim olundu ki, bu anahtarı her biri layıkla muhafaza edeceklerine na-mustları üzerine söz verdiler.

İmparator, İtalyan kumandanlarını teşci ediyordu. Ve daha ileri vararak: — İstanbul talii Rumların elle-rinde olmanın ziyade sizlerin elin-dedir, diyordu.

Ve... sözlerine sunları da ilâve edi-yordu: — Bu kapıların muhafazasını sizlere

No. 89

Yazan: M. SAMİ KARAYEL

Rum zenginleri kaptanlara avuç dolusu altın vererek kaçıyorlardı

tevdi ettiğinden dolayı derin bir meserret hissediyorum.

Hulâsa; imparator Kostantin, İs-tanbulu Türklerin istilasından kurtar-mak için bütün hristiyanlığı taassub ve din cephesi teşkili ile âlemi vel-eveye vermişti.

Rumlar, Cenevizliler, İtalyanlar, Ka-talonyalılar, katolikler, ortodokslar, it-tihatçılar, keşişler, serbest efkâr taşıyan insanıyetperverler, burjuvalar, ü-retili askerler, Bizans arhontları, İtalyan zabıt ve kumandanları

Avrupalının son şehrahi olan İstan-bulu kurtarmak için surları ardına toplanarak her biri gerefî ilâhî ve hristiyanlık âleminin namusu müs-tereki uğrunda, kanlarının son dam-lasını döküncüye kadar, omuz omu-za birlikte mücadeleye karar vermiş-lerdi.

İmparator Kostantin din ittihadı, hristiyanlığı tahrik, ehilşilip gibi bir takım taassup taşıyan geri fikirlerle kendini ve Bizansı kurtarmaya çağı-rırken, Hazreti Fatih ve Türkler, hiç bir vakit mutaassıba fikirlerle ha-keket etmemişlerdi.

Padışah; ne âlemi islâmı tahrik et-

miş bulunuyordu ve ne de müslüman kayımlerden medet umuyor ve yardım diliyordu.

Hazreti Fatih, yalnız kendine güve-niyor, Osmanlı Türklerinin vücude ge-tirdiği medeniyetin verdiği millî hürsâ hareket ediyordu.

Osmanlı Türklerinin istilâlarına kar-şı her nedense hristiyanlık toplu var-lıklarıyla hareket ediyor ve din kavga-ları mahiyetinde hareketlerle âlemi hristiyanlığı Türkler üzerine çek-meğe çalışıyordu.

İmparator, bütün kış hazırlıklarını tamamladı. Nisan bidayetinde İmpa-ratorun emrile İtalyan Bartolome Ü-silignonun, harp tehlikesi zuhurunda, limanın bir ucundan diğerine kadar methali müdafaa edecek olan meşhur zinciri birinci defa gerdiği gün oldu.

Yani, nisan bidayetinde İtalyan za-bitî şimdiki Sarayburnunun yakınına-daki bir yerden, Mühane burnunun bulunduğu mahalle birkaç yüz metre uzunluğunda olan büyük bir zincir gerdi.

Büyük Türk donanmasının karşı-sında Halicte, zincir hattının gerisin-de toplanmış olan Rum ve İtalyan ge-

milerini birçok günler, gece ve gün-düz, tamamen taarruzdan koruyacaktı.

Bu zincir, yekdiğerine büyük çen-geller ile bağlanmış yuvarlak ağaç kü-tüklerden, ve aynı cesamette demir zincirlerden mürekkepti. İki ucunda da cesim iki halka olup biri, bugün takriben karantina dairesinin bulun-duğu mahalde mevcut olmuş olan Ga-lata surunun burcuna, diğeri halihazır-da Yalıköşkü denilen yerde «Sen Öj» kapısının irtifaidaki İstanbul suru-na, kavi bir surette bağlanmıştı.

İstanbulun müdafaaasında o derece büyük bir rol oynuyacak olan, ve bu-gün takriben Galata köprüsünün bu-lunduğu noktaya gerilmiş bulunan bu zincirin hemen gerisinde, zinciri mü-dafaa ile muvazzaf bir İtalyan ve Bi-zans filosu da vardı.

Besi Ceneviz, üçü Kandiye, biri «An-kon» dan diğeri Bizans gemilerinden olmak üzere on büyük kalyon vardı.

Bu gemileri başları zincire çevril-miş olduğu halde dizmişlerdi. Ve İca-bında bu gemilere yardım etmek için üç kat kürekli birkaç uzun kadırgayı bu gemilere muhafız olarak dizmişler-di. Limandaki zincirin muhafazası Ce-nevizlilere terk edilmişti.

Bugün, bu namdar ve meşhur zincir askeri müzemiize bulunmaktadır.

İmparator Kostantin, bütün kış mü-detince İstanbulun müdafaaası için ne yapmak icab ediyorsa fazlasile yaptı ve nisan ayı bidayetinde hemen, he-men herseyi hazırlamış bulunuyordu. Artık, İstanbul surları üzerinden ge-re-gündüz İstanbul üzerine yürüyecek olan Fatihin ordularını heyecanla bek-liyordu.

(Devamı var)

Çocuklar, ihtiyarlar ve hastalıktan yeni kalkanlar için gıda: KANZUK BESLEYİCİ UNLARI

Vitamin ve kalori cihetile çok zengindir, KANZUK UNLARI, besler ve kuvvetlendirir, çok kolay hazmolur. Çocuklarda ishal gibi barsak rahatsızlıklarını mucib olmaz. Eşsizdir, mükemmeldir, sıhhi olarak hazırlanır, katıyen bozulmaz ve kurtlanmaz.

Kanzuk pirinç unu - Kanzuk patates unu - Kanzuk yulaf unu - Kanzuk mercimek unu - Kanzuk bezelye unu - Kanzuk irmik unu - Kanzuk nişasta unu - Kanzuk çavdar unu

Çeşitleri tanınmış eczane ve ecza depolarile büyük bakkaliyelerde vardır.

Umumî Deposu: İNGİLİZ - KANZUK Eczanesi, Beyoğlu - İstanbul

İstanbul perakende satış yeri: Bahçekapı Zaman itriyat deposu

İzmir acentası - Türk ecza deposu

Daima Genç Daima Güzel

İngiliz Kanzuk eczanesi müstahzaratından

Krem Balsamin KANZUK

Eksir Balsamin KANZUK

İsimli 2 şaheseri, bütün dün-yanın en mükemmel güzellik müstahzarlarıdır. Ötedenberi memleketimiz kibar âleminin takdirine mazhar olmuştur.

Krem Balsamin kanzuk

Kadın güzelliğinin sihrini terkibinde saklıyan en ciddi ve şayanı itimad markadır. Genç ve ihtiyar bütün kadın-lar için zaruri bir ihtiyaçtır. Cildin letafeti ve taravetini arttırır. Yağlı, yağsız ve acıba-dem cinsleri vardır.

Eksir Balsamin kanzuk

Cildin daimi yumuşaklığını temin eder. Yüzdeki gil ve le-keleri alır. Sivileleri tama-men izale eder. Traştan son-ra cilde lâtif bir serinlik ve-rir.

İngiliz KANZUK eczanesi Beyoğlu İstanbul

Sahibi ve neşriyatı idare eden Baş muharriri ETEM İZZET BENİCE Son Telgraf Matbaası

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme U. idaresi İlanları

Uzunköprüde yapılacak müselsin toprak işleri 4063,60 lira muhammen bedelle ve açık eksiltme usulile münakasaya konmuştur. Münakasa 27/9/39 çarşamba günü saat 11 de Sirkeci'de 9 işletme binasında A. E. komisyonu tarafından yapılacaktır.

İsteklilerin % 7,5 teminat ve kanunî vesikalarile aynı gün ve saatte komisyona müracaatları lazımdır. Şartnameler parasız olarak komis-yondan verilmektedir. (7214)

Muhammen bedeli 85,000 lira olan 100166 kilo vagon ve estekat inşaatına mahsus demir 26/10/1939 perşembe günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (5500) liralık muvakkat teminat ile ka-nunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a ka-dar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 425 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (7098)

Muhammen bedeli 15000 lira olan 30,000 metre mikâbı oksijen 28/9/1939 perşembe günü saat 15 de kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (1125) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini aynı gün saat 14 de ka-dar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malmeme dairesinden, Hay-darpaşada Tesellüm ve Sevki Şefliğinden dağıtılacaktır. (7226)

Inhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasında mevcut «8932» adet 10 cl. lik ve «3269» adet cl. lik şişeler açık artırma usulile satılacaktır.
- II — Muhammen bedeli «582,68» lira yüzde 15 teminatı «87,40» lıradır.
- III — Artırma 2/X/39 pazartesi günü saat 16 da Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım - satım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Nümuneler her gün sözü geçen şubeden görülebilirler.
- V — İsteklilerin artırma için tayin olunan gün ve saatte yüzde 15 teminat paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. «7361»

I — Paşabahçe ve Tekirdağ'da nakledilecek kömürün kapalı zarfla eksilt-meye konmuş olan nakliyesi II/X/39 tarihinde ihale edilmediğinden yeni-den pazarlıkla eksiltmeye konmuştur.

II — Paşabahçeye naklonulacak kömürün mikdarı (4150) ton ve Tekirda-ğna naklonulacak kömürün mikdarı (350) tondur.

III — Pazarlık 20/X/39 Çarşamba günü saat 14 te Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartnameler her gün sözü geçen şubeden parasız alınabilir.

V — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarile birlikte mezkûr komisyona gelmeleri. (7362)

İstanbul Sıhhi Müesseseler Arttırma ve Eksiltme Komisyonundan:

Diyarbakır nümune hastanesine lazım olan 261 kalem ilaç ve sıhhi malze-meye istekli çıkmadığından eksiltmesi 23/9/39 Cumartesi günü saat 11,45 e bi-rakılmıştır. Muvakkat teminat 184 lira 50 kuruştur. İstekliler şartname ve listeyi her gün komisyonda görülebilirler.

İstekliler cari seneye ait Ticaret odası vesikasıla 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalar ve bu işe yeter muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile birlikte belli gün ve saatte Çarşıkapı Sıhhi ve İhtimal Muavenet müdür-lüğü binasında kurulu komisyona gelmeleri. «7400»

T. İŞ BANKASI

1939 Küçük Cari Hesablar İkramiye Planı

32.000 Lira Mükâfat

Kura keşide tarihleri: 1 Şubat, 1 Mayıs, 26 Ağustos, 1 Eylül, 1 İnkiteşrin

İKRAMİYELER

1 Adet 2,000 Liralık	— 2,000 Lira
5 « 1,000 «	— 5,000 «
8 « 500 «	— 4,000 «
16 « 250 «	— 4,000 «
60 « 100 «	— 6,000 «
95 « 50 «	— 4,750 «
250 « 25 «	— 6,250 «
435	32,000

T. İş Bankasına para yatırmakla, yalnız para bi-riktirmiş olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

RADYO

ANKARA RAYOSU

Saat 19,00 Program ve mem-leket saat ayarı. Saat 19,05 Mü-zik (Oda müziği Pl.). Saat 19,30 Mü-zik (Fasil heyetli). Saat 20,15 Ko-nuşma (Çocuk terbiyesi). Saat 20,30 Memleket saat ayarı, ajans ve mete-oroloji haberleri. Saat 20,50 Türk müziği. Okuyanlar: Radife Neydik, Safiye Tokay. Çalanlar: Reşat Erer, Ruşen Kam, Cevdet Kozan. Saat 21,30 Konuşma (Doktorun saati). Saat 21,45 Müzik (Melodiler Pl.). Saat 22,00 Müzik (Küçük orkestra) Şef Necip Aşkın. Saat 23,00 Son ajans haber-leri, ziraat, eşham, tahvilât, kambli-yo - nukut borsası (fiat). Saat 23,20 Müzik (Cazband Pl.) Saat 23,55 - 24 Yarınki program.

1357 Hicri	1355 Rumi	
Şaban	Eylül	
4	5	
1939, Ay 9, Gün 261, Hızır 136 18 Eylül PAZARTESİ		
Vakitler	Vasatı sa. da.	Ezani sa. da.
Güneş	5 43	11 28
Öğle	12 08	5 53
İkinci	15 37	9 22
Akşam	18 14	12 00
Yatsı	19 48	1 32
İmsak	4 03	9 47

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Tazyikli hava ve gaz usulü ile mer-mi atan eslihai nariye veya buna mü-masil silâhların balesistik hastasını arttırma ve hassasiyeti temin ederek balesistik randımına nisbeten daha kısa namlıların istimalini ve silâh sıkletli-nin tadilini kılmağa mahsus usul» hakkındaki ihtira için alınmış olan 13/1/932 tarih ve 1329 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kerre başkasına devir ve yahut icadı Türki-yede mevkii fiile koymak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte ol-makla bu hususa fazla malûmat edin-mek isteyenlerin Galatada, Aslan Han 5 nci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri İlan olunur.

ZAYI — Kadırga 61 inci ilk okul-dan aldığım diplomamı kaybettim. Ye-nisini alacağımın eskisinin hükmü yoktur. 509 Hayrettin Çoklar

YENİ NEŞRİYAT:

Gece yarısı güneşi

Nahit Sırrının kalemile dilimize çev-rilmiş olan Pierre Benoit'ın bu kıy-metli eseri, Remzi kitabevi tarafından neşredilmiştir.

GÖZ HEKİMİ

Dr. Murad Rami Aydın
Taksim - Talimhane, Tarlabası caddesi No. 10 Urfa apt

Yirminci Asrın Robensonları

Yazan: MAYNE - REID

ÇOCUK ROMANI No. 25

Türkçesi: SİS

Nihayet Boa, cingiraklının kuy-ruk tarafından soktu, sonra kendi kuyruğu ile kafasına vurmağa baş-ladı.

Cingiraklı yılan öldü. Boa ağ-zını açtı, sincabın kuyruğunu kap-tı. Bu sırada alının ortasına bir ok yapıştı. Gücü yayını çekmişti.

— 14 —

Güneş batarken kafil kamp-larına doğru yola çıktılar. Bir hayli tuz istihsal etmişlerdi. Artık tuz-suz kalmaları ihtimali yoktu. Yemekten sonra Hanri annesine sordu:

— Anne tuz kaynağından daha mühim bir şey keşfettiğini söyle-miştin. Nedir? — Bu gece söylerim dedim mi? — Kuzum bizi üzme. Hepsi de kadının söylemesini istiyorlardı.

— Haydi söyleyeyim. Bu sabah ormanın kenarında çok kıymetli ağaçlar gördüm. Siz dimdik göv-de, kırmızı yapraklı ağaçlar gör-mediniz mi? — Frank: — Gördüm dedi. Bakır rengi yaprakları var. — Tam, işte bu ağaçlar sonba-

hara yaklaştığımız için yaprak-ları kızarmıştır, yoksa yaz ortasında yaprakları yemyeşil ve parlaktır.

Hanri: — Bu ağaçları ben de gördüm dedi. Amma ne çıkar? — Nasıl ne çıkar? — Üstlerinde yemiş yok. Yemiş bile olsa, gövdeleri o kadar düz, ve o kadar yüksek ki, tepesine ye-tişip yemişleri toplamağa imkân yoktur.

Anne güldü: — Acele etme dedi, bir ağacın yalnız yemişinden istifade edilmez. Ağacın yalnız yemişi ve odunu yoktur.

— Yapraklarından mı istifade edilir? — Şimdi ağacı tahlil edelim: Odun, yaprak, çiçek, yemiş Bu ka-dar mı? — Hayır anne öz suyu vardır, öz suyu unuttum.

— Tamam, bir de öz su.

— Peki sonra! — Bu ağacın öz suyu şeker gibidir.

Hepsinin gözleri parladı. Mari ile Lüiza öz sudan bir şey anla-madılar amma, şeker sözünü du-yar duymaz el çırpırlar.

Hanri sordu:

— Baba bu ağacın öz suyunu nasıl çıkarabiliriz? — Bayan Rolf: — Kolay dedi. Evvelâ kamış toplayalım. Bu kamışların gövde-lerine sokarız, öz su damla damla kamışlardan süzülür. Kamışların altına küçük çanaklar asarız. Top-lanan suları kaynatırız, olur biter. Ertesi iç gün dersle meşgul olduklar. Baba lâtince, yunanca, ta-rih coğrafya, hesap öğretiyor, an-ne fen bilgisi, fransızca, edebiyat resim dersi veriyordu.

Küçüklerle Güco da bu dersleri dinliyorlardı. Zencinin aklı şayanı hayrattı. Zekâsile birçok şeyleri kavriyordu.

Dördüncü günün safağı Güco kapıyı açma etrafın buz kesmiş olduğunu gördü. Sabaha karşı bol çi yağmıştı. Her taraf kırıktı içi-neydi. Ağaçlardan şeker özü çı-karmanın zamanı gelmişti.

Üç gündenberi ders zamanları dışında, kamışları kesmişler, tahta-dan kapaklar yapmışlardı.

Hep beraber ormana kostular, kırmızı yapraklı ağaçların gövde-lerine delikler açıp kamışları sok-tular, altına çanakları bağladılar. Çok geçmeden ağacın öz suyu damlamağa başladı.

(Devamı var)